

EU-borgerpanel om madspild

1. samling

16.12.2022-18.12.2022

European Citizens Panel
food waste
Have Your Say

#FoodWasteEU

1. Oversigt

EU-borgerpanelet om madspild består af 150 tilfældigt udvalgt borgere, der mødes til tre samlinger. Den første samling fandt sted den 16.-18. december 2022 i Bruxelles, hvor emnet og panelet blev introduceret. Borgerne hilste på hinanden og introduceredes til reglerne for konstruktive drøftelser. De dykkede derefter dybere ind i problematikken og udfordringen med madspild i Europa. Repræsentanter for Europa-Kommissionen og eksterne talere hjalp borgerne med bedre at forstå, hvilke tilgange og tiltag der kan bidrage til at mindske madspild, men fremlagde også, hvilke hindringer, udfordringer og dilemmaer samt dermed forbundne fordele og muligheder der findes. Målet med denne første samling var at få idéer og opbygge klynger af tilgange, som borgerne finder mest lovende med henblik på yderligere drøftelser på de kommende samlinger.

Dag 1 (fredag)

Fredag blev borgerne budt velkommen af hovedmoderatoren og repræsentanter for Kommissionen: Generaldirektør Pia Ahrenkilde Hansen, næstformand i Kommissionen Dubravka Šuica og kommissær med ansvar for sundhed og fødevarer sikkerhed Stella Kyriakides. De lagde vægt på betydningen af borgerpanelet og EU's rolle i håndteringen af madspild. Hovedmoderatoren gennemgik dagsordenen for 1. samling og de næste samlinger. Efter et par icebreakerøvelser var der en kort onlineundersøgelse som introduktion til emnet madspild. For yderligere at forberede borgerne på de efterfølgende drøftelser gav Gaëtane Ricard-Nihoul, vicekontorchef i Enheden for Borgerdialoger, Generaldirektoratet for Kommunikation, Europa-Kommissionen, en kort præsentation af EU-organer samt beslutnings- og lovgivningsprocessen. Anne-Laure Gassin, teamleder i jord til bord-strategienheden, Generaldirektoratet for Sundhed og Fødevarer sikkerhed, Europa-Kommissionen, gav herefter en detaljeret præsentation af emnet madspild. Der var også indlæg om emnet af Gyula Kasza, koordinator for Maradék Nélkül (projekt Wasteless), Ungarns nationale program til forebyggelse af madspild og lektor ved universitetet i veterinærmedicin i Ungarn, og Toine Timmermanns, programleder for bæredygtige fødevarekæder ved Wageningen Universitet, med fokus på spørgsmålene: 1. Hvad er udfordringen, og 2. Hvad kan vi gøre? Desuden præsenterede et panel af forskellige eksperter og fagfolk fra den offentlige og private sektor (der dækker fødevarerforsyningskæden, forskningsverden og NGO'er) forskellige perspektiver i forhold til emnet madspild. Gennem en onlineundersøgelse kunne borgerne løbende indsende spørgsmål, som blev besvaret i løbet af weekenden af eksperter i "Videns- og informationscentret".

Dag 2 (lørdag)

Lørdag arbejdede borgerne i 12 parallelle arbejdsgrupper med adgang til simultantolkning og ledsaget af erfarne facilitatorer. Grupperne udarbejdede deres indhold i flersprogede regneark, der var forbundet med andre grupper. I løbet af dagens første møde fandt der gruppediskussioner sted om EU's værdier, fødevarer og madspild generelt. Efterfølgende handlede drøftelserne om potentielle løsninger og idéer til reduktion af madspild og prioriteringen heraf. Hver gruppe valgte deres fem bedste idéer og tilgange til reduktion af madspild. Borgerne blev derefter bedt om at forbinde andre grupper tilgange med deres egne idéer og dermed bidrage til en klyngedannelse af alle 60 idéer og tilgange, der forinden var blevet prioriteret. I løbet af dagens sidste møde modtog hver gruppe en af de klynger, der forinden var blevet identificeret. Borgerne skulle derefter mærke og drøfte klyngerne. De supplerede klyngerne med flere idéer og formulerede en begrundelse for, hvorfor netop denne klynge er vigtig. Målet var at give borgerne en fælles følelse af ejerskab og give alle mulighed for at bidrage til emnet. Sidst på dagen blev de færdige klynger automatisk oversat til alle officielle EU-sprog for at give borgerne en version på deres eget sprog.

Dag 3 (søndag)

Søndag morgen ved samlingens begyndelse modtog deltagerne klyngerne på deres respektive sprog. Repræsentanter for hver arbejdsgruppe præsenterede klyngerne og begrundelserne herfor. Borgerne blev derefter bedt om at prioritere klyngerne i et "åbent forum" med 10 plakater, der viser klyngerne og de navne, som arbejdsgrupperne har givet dem. Borgerne fik hver fem point, som de brugte til at vurdere deres foretrukne klynger på plakaterne. Efter en kaffepause blev der afholdt en spørgerunde med det formål at besvare åbne og tilbagevendende spørgsmål fra weekendens forløb samt spontane spørgsmål. Derefter blev rangordningen af klynger præsenteret sammen med oplysninger om den næste samling, som vil finde sted virtuelt. Richard Kühnel, direktør, Repræsentation og kommunikation i medlemsstaterne, Europa-Kommissionen rundede mødet af.

2. Kort dagsorden

Fredag 16. december SAMLING	
Kl. 14.00 - 14.15	Velkomst ved Europa-Kommissionen
Kl. 14.15 - 15.30	Præsentation af deltagerne, input om EU-institutionerne og -lovgivningen og borgernes rolle i denne proces.
Kl. 15.30- 16.00	Kaffepause
Kl. 16.00-18.00	Introduktion til værdikæden for madspild, modereret paneldrøftelse om foranstaltninger til reduktion af madspild med forskellige interessenter, organisatoriske spørgsmål.
Lørdag 17. december ARBEJDSGRUPPER	
Kl. 9.00 - 10.30	Hvem er du, og hvad er vigtigt for dig? Lære hinanden at kende, diskutere personlige værdier, udveksle mad(spilds)vaner
Kl. 10.30 - 11.00	Kaffepause
Kl. 11.00-13.00	Hvordan kan vi reducere madspild, og hvilke løsninger synes at være de vigtigste? Drøftelse af forskellige tilgange og tiltag, gode idéer, prioritering
Kl. 13.15 - 14.15	Frokostpause
Kl. 14.30- 16.00	Hvilke idéer fra andre grupper ligner vores egne idéer? Sammenkobling af tilgange med andre arbejdsgruppers tilgange (kontakt og klyngedannelse)
Kl. 16.00-16.30	Kaffepause
Kl. 16.30-18.00	Hvordan kan vi mærke tilsvarende idéer, og hvorfor er de vigtige for at reducere madspild? Arbejde med klynger af tilgange og mærkning af klyngerne (kategorisering)
Søndag 18. december SAMLING	
Kl. 9.00 - 10.45	Hvad nåede arbejdsgrupperne frem til? Præsentation af klynger, åbent forum, prioritering af klynger
Kl. 10.45 - 11.15	Kaffepause
Kl. 11.15 - 13.00	Hvad har vi lært i weekenden, og hvad sker der nu? Svar på centrale spørgsmål

3. Liste over anvendte eksperter

På den første samling deltog følgende eksperter:

Europa-Kommissionens eksperter:

1. **Gaëtane Ricard-Nihoul**, vicekontorchef, *Enheden for Borgerdialoger, Generaldirektoratet for Kommunikation, Europa-Kommissionen*
2. **Anne-Laure Gassin**, *teamleder, jord til bord-strategien, Generaldirektoratet for Sundhed og Fødevarerikkerhed, Europa-Kommissionen*

Eksterne eksperter og fagfolk:

1. **Toine Timmermans**, *programleder for bæredygtige fødevarekæder ved Wageningen Universitet*
2. **Victor De Meester**, *miljøkoordinator i Colruyt Group*
3. **Betty Chang**, *leder af det europæiske råd for fødevareoplysning*
4. **Thomas Candéal**, *projektleder ved International Food Waste Coalition*
5. **Maiwenn L'Hoir**, *projektleder for bekæmpelse af madspild og fødevarerikkerhed — bæredygtige fødevarer, ministeriet for landbrug og fødevarerikkerhed, Frankrig*
6. **Gyula Kasza**, *koordinator for Maradék Nélkül (projekt Wasteless), Ungarns nationale program til forebyggelse af madspild; lektor ved universitetet i veterinærmedicin i Ungarn*
7. **Bruno Menne**, *ledende politisk rådgiver for fødevarerikkerhed, forbrugeroplysning, foder og foder, kvalitetsforsikring hos COPA COGECA*
8. **Angela Frigo**, *generalsekretær for European Food Banks Federation*

4. Klynger defineret af borgerne

Arbejdsgruppernes resultater blev grupperet i 10 klynger. I det åbne forum blev de prioriteret i følgende rækkefølge (alle grupperede resultater findes i bilag 1: Grupperede resultater):

1. C6: Lokale landbrugere og mindre producenter: en holdbar løsning på madspild?
2. C2: Læring og oplysning
3. C3: "Smag på spildet": En kampagne mod madspild
4. C10: Del, ikke spild! /Deling er en besparelse/en solidaritetsunion for lige adgang til fødevarer for at undgå spild
5. C8: Mærkning: Oplys for at mindske spild
6. C1: Portionsstørrelser og anvendelse af rester
7. C7: Initiativer, der skal vedtages af supermarkeder og distributionskæden med for at indberette eventuel madspild og mindske madspild
8. C9: Kvalitet og kvantitet af oplysninger om madspild i hele værdikæden
9. C5: Incitament til at mindske virksomhedernes madspild
10. C4: Alle deltagernes mulighed for at påvirke EU's fødevarerpolitik

5. Optagelser af samlingerne

16.12.2023: <https://webcast.ec.europa.eu/european-citizens-panel-on-food-waste-session-1-22-12-16>

18.12.2023: <https://webcast.ec.europa.eu/european-citizens-panel-on-food-waste-session-1-22-12-18>